

29 mai 2006

Sorin Ioniță

J'Acuse!

Așa cum în zorii săi civilizația a parcurs epoci succesive – a pietrei, a bronzului, a fierului – tot așa furtul cu rădăcină politică în România post-decembristă a cunoscut câteva etape. Întâi un val de fraude financiare, încurajat de vidul de legislație, în care cine a putut a luat bani din bănci, fonduri mutuale și de la guvern. Apoi a venit epoca accizatelor (tutun, alcool, carburanți) în care s-a profitat pe toate părțile de slăbiciunea autorităților, niciodată în stare să-și execute datornicii. S-a supt de la buget cu baxul de țigări și vagonul de motorină, s-au țepuit vămi și embargouri, iar aristocrația emergentă de azi cu resturi de mămăligă în barbă datorează mult acestui fals antreprenorialism conectat la serviciile secrete. De la o vreme sunt semne că intrăm într-o epocă nouă, a imobiliarelor, unde se vor da marile tunuri în anii ce vin. Acumularea de case și terenuri s-a produs, desigur, tot timpul după Revoluție și nimeni n-a refuzat o ciupeală când s-a ivit ocazia, individual sau în grup. Dar abia de puțină vreme această acumulare începe să genereze avere reală, o dată cu explozia prețurilor datorată intrării în UE. Acum se capitalizează eforturile din ultimii șaisprezece ani ale băieților deștepți, care devin astfel cu adevărat bogați.

Legea propusă săptămâna trecută de Partidul Conservator și susținută vesel de clasa politică, de a ridica embargoul pe vânzări de imobile dobândite ca urmare a ingratei posturi de chiriaș la stat, e doar una din scenele unei piese mai mari. Moraliștii lui Dan Voiculescu nu fac asta de capul lor. Ei vorbesc în numele federației de interese transpartinice care conduce actualmente România: *elita extractivă*, ce folosește statul ca sursă de câștig. Pentru că nu doar bătrânii PCR-iști și FSN-iști de care au scris ziarele, sau familiile lui Dan Iosif și Vadim Tudor au de câștigat. Legea PC-ului e făcută așa încât să dea liber la vânzare celor care au pus mâna pe o proprietate și în perioada 2001-2005, care în principiu ar fi avut de așteptat zece ani de la dobândire. În plus, ea anulează răspunderea tuturor celor care au mințit în acte că nu aveau casă când au cerut alta de la stat după '90, demnitarilor care au luat locuință de protocol provizorie și n-au mai ieșit vreodată din ea, tuturor găinarilor mari și mici, precum venerabila judecătoare Hamza de la CSM, care s-a dat tânără căsătorită ca să-și tragă apartament ANL. Așa fiind, legea constituie cuiul final în coșciugul dosarului Apartamentul întocmit de fostul secretar de stat Valerian Stan în 1997: prima și ultima încercare serioasă de a tulbura consensul general al furțișagului imobiliar în care s-a scaldat elita română de toate culorile.

Dacă vă amintiți, mai toată conducerea țării de până atunci fusese găsită cu probleme locative în raport. PSD-iști, PD-iști și țărăniști de vază își vindeau sau treceau pe numele rudelor casele, ca să se dea cazuri sociale și să ceară altele de la guvern. Petre Roman, ros de grija sărăcimii, îi dădea pe sub mână vile de protocol lui Ion Țiriac și tipilor din firmele lui, că bieții oameni n-aveau cu ce să-și cumpere locuințe pe piața liberă, ca mine sau ca dv. Miliardarul nici până azi n-a mai ieșit din viloi, iar noi i-am subvenționat tot timpul ăsta chiria, dar iată că vine momentul să scape definitiv de griji. Ion Iliescu și-a "cumpărat" și el în 1996 apartamentul ales cu grijă în Primăverii ca "chiriaș la stat", proprietate care bate azi spre milionul de euro. Aproțiați de-ai săi, precum Bujor Sion,

demnitar obscur pe la începutul anilor '90, a intrat într-o reședință opulentă, tot în Primăverii, și acolo a rămas, deși nu mai are de mult vreo funcție; ca el, mulți alții. Președintele Băsescu are și el multe explicații de dat, vechi și noi. Gașca de lupi tineri ai finanțelor a colonizat în grup diverse bloculețe speciale, făcute de Ceaușescu pentru diplomați străini, precum cel din strada Aurel Vlaicu, unde au cumpărat repede apartamentele pe doi covrigi și-o bragă. Astăzi, în afară de Mugur Isărescu, nu știu dacă mai e cineva acolo cu vreo funcție publică, dar noi le plătim în continuare polițist în fața blocului, care ne zice s-o luăm pe trotuarul celălalt, fiindcă directorii de bănci private sunt la fel de iritați de amestecul cu vulgul ca și parlamentarii. Kiseleff și Aviatorilor s-au umplut de-alde Severin, Iorgovan și Gherman, care și ei săracii erau *homeless* în 1990 și n-aveau unde sta. Iar când din greșeală cineva a fost prins cu fals în acte, precum un fost președinte al Curții Constituționale, s-a pus repede batista pe țambal ca să nu se tulbure apele.

La firul ierbii, comisiile locale de retrocedare fac și ele ce văd la șefii cei mari. Morișca de retrocedări condiționate merge așa: se identifică foști proprietari vulnerabili (boală, vârstă, resurse puține, obraz subțire, etc) iar aceștia sunt șicanați cu anii de instituțiile în drept, care nu-i pun în posesie. În paralel, o rețea de antreprenori și avocați pe-o mână cu cei din administrație vin cu propuneri de cumpărare de nerefuzat (*capisci?*), cu promisiunea că a doua zi după tranzacție lucrurile se vor debloca. Ceea ce, minune, chiar se întâmplă! Practica s-a rafinat la RAPPs, instituție împănată cu antene ale fostei Securități care emit către toate partidele. Sub Năstase, ea a fost controlată de camarila sa prin Bittner și Bejinariu, dar au avut loc la masă și alții, precum fostul finanțator al ApR Mihai Cuptor, care a feliat și a dat cui trebuia zonele Băneasa-lacuri-Snagov. După neașteptata rotație la putere din 2004, marginalii din grupul Golden Blitz au trecut la centru, iar foștii titulari ai ciolanului în poziții secunde, dar partida continuă, cu aproximativ același lot lărgit de jucători RAPPs-primării-firme strategice. Ideea fiind aceeași: ce-am găsit să fie al meu, iar fraierii de proprietari să fie despăgubiți de stat.

Este momentul ca majoritatea tăcută a acestei țări, care și-a construit case cu mâna ei și n-a luat niciodată, direct sau indirect, locuințe, credite preferențiale și subvenții publice, să dea de pământ cu liota de pomanagii politici. Nu de alta, dar ei nu sunt așa mulți, iar clasa mijlocie privată este în creștere și va ajunge inevitabil o forță. Prevăd că în curând oamenii tineri și cinstiți, care n-au cumetri prin comisii de retrocedare, foști colegi de Securitate în RAPPs și nu au acces la terenurile concesionate de marile municipii, vor înceta să mai voteze pe X și Y doar pentru că aceștia sunt non-PSD, dorind să vadă și o schimbare de atitudine, nu doar de fețe. Societatea civilă a început deja să pregătească programe de monitorizare a corupției cu terenuri și investiții imobiliare, pentru că așa nu se mai poate. Iar politicienii de toate culorile să nu se mire dacă acest subiect va juca la alegerile din 2008 un rol central, cu liste negre și tot tacâmul, după rețeta patentată în 2004.